

መአዲ ትምህርታዊ ወግዒ
እተቃለሰናሉ እዉጅ ዕላማ

ብንጉሰ ሃይለ (መንስዔይ)

ብናተይ አረዳድኦ ኤርትራውያን ን30 ዓመት ዝኣክል ብብረት እተቃለሰናሉ እዉጅ ዕላማ ንኤርትራ ሃገርና ካብ ባዕዳዊ መግዛእቲ ኢትዮጵያ ነጻ ንምውጻእ ኢዩ ። ኣብ ሜዳ ብእተሰለፍና ግዳ ብድሕሪ ናይ ነጻነት ፣ ሓርነታዊ ዝበሃል ቃልሲ እውን ከም ዘሎ ተነጊሩና ። እቶም ናይ ዩኒቨርሲቲ ደረጃ ትምህርቲ ዝነበሮም መንእሲያት እኳ ብዛዕባዊ ጉዳይ እዚ ፣ ሓበሬታ ዝነበሮም ይመስለኒ ። ነቲ ዝበዘሎ መንእሲይ ግን እዚ ሓበሬታ እዚ ንዓመታት ቃልሲ ዘናውሕ መርድእ ኢዩ ነይሩ ። ምስ ትጽቢቱ ዝጸረጸ ሳዕቤን ከይህልዎ ኢሉ ስለ ዘይሰግኤ ግዳ ብገርህነት ተቐቢሉዎ ። ድሕሪ ነጻነት ብፍላይ መሬት መታሕት ከም መሬት ሻሻማን ናይ ኢትዮጵያ ፣ ንሓርበኛታትን ንመኩንናትን ንገባር ደገፍቲ ሻዕቢያን ከማሳሕ ፣ ከጣዩስ ፣ ከዕደል ብዝረኣዩ ግዳ ብገርህነቱ ከም እተቃለለ ተገንዚቡ ። ብናተይ ኣፍልጦ ፣ ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ባዕዳዊ መግዛእቲ ኣብ ዝነበረትሉ ጊዜ ኣውራጃዊ ፣ ወረዳዊ ፣ ቀበላዊ ፣ እንዳዊ ፣ ዓዳዊ ወዘተ. . . ደባት ዝነበሩ ሃገር ኢያ ። ሎሚ ግን ብዛዕባ እቶም መንግስቲ ኣብ ንሱ ዝደለዩ ቦታታት ዘጣይሱም ዘሎ ሰባት ወግዒ ምስ ዝለዓል ፣ እዞም ሰባት እዚኦም ኣብ ዋናታት ዘይነበርዎ ቦታታት ይጣዩሱ ከም ዘለዉ እዚ ከኣ ቅኑዕ ከም ዝኾነ ክገልጹ ይስምዑ ። ኣብ ኤርትራ ግን ዋና ዘይነበሮ መሬት ነይሩ ዲዩ ? ንኣብነት ኣበይን ኣበይን ?

እዉ ፣ ገለ ሰባት ነቲ ደሚንያለ (ብቋንቋ ጥልያን መሬት መንግስቲ ማለት ኢዩ) ዝበሃል ቦታታት ዋና ከም ዘይነበሮ ወይ ከም ዘይብሉ ገይሮም ይገልጹዎ ። እዚ ግን ብዓመጽ ደኣ ተመንዚዑዎም እምበር ፣ ዋናታትስ ነይሮሙዎ ኢዮም ። መንግስቲ ጥልያን ምስ ተሳዕረ መሬት ደሚንያለ ኣብ ኢድ ታሪኻውያን ዋናታቱ ክምለስ ኢዩ ነይሮዎ ። ኮምኡ ግን ኣይተገረን ። እኳ ደኣ ንካልኣት ተዋሂቡ ። እዚ ተግባር እዚ ግን ንሰላም ዘውሕስ ዲዩ ?

ኣብዚ ጊዜ'ዚ መንግስቲ ሕ.ጊ.ደ.ፍ. ነቶም ንሱ ዝኣምናም ወይ ዘስግእዎ ዜጋታት ወይ ስድራቤታት ፣ ኣብቲ ንሱ ክህልዉዎ ዝደልዮም ቦታታት ከጣይሶም ይርከብ ኣሎ ። እዚ ግን በደልዶ ኣይኮነን ? ኣብዚ ጊዜ'ዚ ንነፍስወከፍ ስድራ ቤት ፣ ዓዲ ፣ ወረዳ ፣ ቀበላ ፣ እንዳ ፣ „መሬትኪ ካበይ ክሳብ ናበይ ኣዩ ?“ እትብል ሕቶ እንተነቐርበላ እንታይ ዝብል መልሷ ኮን ምረኽብና ? ኣብ ሓቅነትን ቅንዕናን እተመርኩሰዶ ወይስ ምስኡ ዘይሳነ ? እቲ ንሕዝቢ ከበሳን መታሕትን ኤርትራ ምትእምማን ሓድሕድ ክለእዎም ዘሎ ቍጽሪ 1 ምኽንያት እምበኣር ዓው ኣልካ ዘይዝረበሉ ደኣ ኩይኑ'ምበር ፣ እዚ ኣብ መሰል ዋንነት መሬት እተመርኩሰ ጉዳይ ኣዩ ።

ከም ኣብነት ብዛዕባ መሬት መንሳዕ ክዛረብ እንተደኣ ኩይነ ፣ መሬት ሕዝቢ መንሳዕ „ሃይገት“ ተባሂላ ትጽዋዕ ። ብተዛማዲ ኣዘራርባ ኣብ ጊዜ ባዕዳውያን ገዛእቲ ስፍሓታ ክንዲ ሰተታ ነይራ ፣ ሎሚ ኣብ ጊዜ ነጻነት ግን ጸላኢኣ ይንኣስ ክንዲ መሸረፈት ንእሽትለይ ኩይና ትርከብ ። እዚ ምንኣስ እዚ ግን ብዘይ ናይ ሕዝባ ስምምዕ ኣዩ ተፈጻሙ ። ንምኽኑ ፣ ከምዚ ናይ ሕዝቢ መንሳዕ እተበደለ ካልእ ሕዝብኻ ኣሎዶ ? መን ?

ሰበ ስልጣን ጥልያን ፣ ኣብ ኤርትራ ሓደ ሰብ ብዘይ ገለ ጸገም መሬት ምእንቲ ክማሳሕ ፣ እንታይ ክማልእ ከም ዘለዎ ንምፍላጥ ብዝሓተቱ ፣ „ንል ኤርትራ ክምርዎ ኣለዎ“ ዝብል መግለጺ ረኽቡ ። ስለዚ ብመልክዩን ፣ ብጥዕናኡን ፣ ብጉልበተን እተመርጸ ኣዋልድ ኤርትራ ንዓዲ ጥልያን ከይደን ከም ዝመሃራ ብድሕርዚ ንኢጣልያውያን መኩንናት ከም ዝምርጻዎ ክገብሩ ተመደበ ። ገለ ካብ ዓበይትን ለባማትን ኤርትራ ግዳ ነዚ መደብ እዚ ብትሪ ተቓወሙዎ ። ሓደ ካብኣታቶም ንኣብነት ደጃቶ ሓገስ ባህታ (ሰንይቲ) ነበረ ።

ንሕዝቢ ኤርትራ እምበኣር ፣ ነዚ ካብ መድረኻዊ ጸገማቲ ዝዓበዩ ኩይኑ ዝስምዒ ናይ መሰል ዋንነት መሬት ጉዳይ ብልቦና ንክጥምቶ ብሰላማዊ ኣገባብ ከኣ ንክፈትሑ ከሎ ገና ሎሚ ኣዘኻኸሮ !!!